

PIVOT^{4A} LEARNER'S MATERIAL

GRADE 1
MTB-MLE

QUARTER 4

PIVOT 4A Learner's Material
Ikaapat na Markahan
Unang Edisyon, 2021

MTB-MLE

Unang Baitang

Job S. Zape, Jr.
PIVOT 4A Instructional Design & Development Lead

Michiell A. Almazan
Content Creator & Writer

Jaypee E. Lopo, Thelma G. Calating & Rowena B. Cambel
Internal Reviewers & Editors

Ephraim L. Gibas, Agnes C. Manaig & Romielyn H. Legaspi
Layout Artist & Illustrators

Alvin G. Alejandro & Melanie Mae N. Moreno
Graphic Artist & Cover Designer

Ephraim L. Gibas
IT & Logistics

Evangeline A. Encabo, De La Salle University-Manila
External Reviewer & Language Editor

Inilathala ng: Kagawaran ng Edukasyon Rehiyon 4A CALABARZON
Patnugot: Wilfredo E. Cabral
Pangalawang Patnugot: Ruth L. Fuentes

PIVOT 4A CALABARZON MTB-MLE G1

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na hindi maaaring magkaroon ng karapatang-ari sa anumang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayumpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anumang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anumang bahagi ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anumang paraan nang walang pahintulot ng Kagawaran.

Ang modyul na ito ay masusing sinuri at nirebisa ayon sa pamantayan ng DepEd Regional Office 4A at ng Curriculum and Learning Management Division CALABARZON. Ang bawat bahagi ay tiniyak na walang nilabag sa mga panuntunan na isinasaad ng Intellectual Property Rights (IPR) para sa karapatang pampagkatuto.

Mga Tagasuri

Gabay sa Paggamit ng PIVOT 4A Learner's Material

Para sa Tagapagpadaloy

Ang modyul na ito ay inihanda upang makatulong sa ating mga mag-aaral na madaling matutuhan ang mga aralin sa asignaturang **MTB-MLE**. Ang mga bahaging nakapaloob dito ay sinegurong naaayon sa mga ibinigay na layunin.

Hinihiling ang iyong paggabay sa ating mga mag-aaral para sa paggamit nito. Malaki ang iyong maitutulong sa pag-unlad nila sa pagpapakita ng kakayahang magtiwala sa sarili na kanilang magiging gabay sa sumusunod na mga aralin.

Salamat sa iyo!

Para sa Mag-aaral

Ang modyul na ito ay ginawa bilang sagot sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong mabigyan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi nito. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga gawain sa pagkatuto.
2. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat gawain.
3. Maging tapat sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
4. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
5. Punan ang **PIVOT Assessment Card for Learners** sa pahina 40 sa pamamagitan ng akmaing simbolo sa iyong Lebel ng Performans pagkatapos ng bawat gawain.
6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagpadaloy kung tapos nang sagutin ang lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang iyong guro o tagapagpadaloy. Maaari ka ring humingi ng tulong sa iyong magulang o tagapag-alaga, o sinumang mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami na sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakukuha ka ng malalim na pang-unawa. Kaya mo ito!

Mga Bahagi ng PIVOT 4A Modyul

	K to 12 Learning Delivery Process	Nilalaman
Panimula (Introduction)	Alamin	Ang bahaging ito ay naglalahad ng MELC at ninanais na resulta ng pagkatuto para sa araw o linggo, layunin ng aralin, pangunahing nilalaman at mga kaugnay na halimbawa para makita ng mag-aaral ang sariling kaalaman tungkol sa nilalaman at kasanayang kailangan para sa aralin.
	Suriin	
Pagpapaunlad (Development)	Subukin	Ang bahaging ito ay nagtataglay ng mga aktibidad, gawain at nilalaman na mahalaga at kawili-wili sa mag-aaral. Ang karamihan sa mga gawain ay umiinog sa mga konseptong magpapaunlad at magpapahusay ng mga kasanayan sa MELC. Layunin nito na makita o matukoy ng mag-aaral ang alam niya, hindi pa niya alam at ano pa ang gusto niyang malaman at matutuhan.
	Tuklasin	
	Pagyamanin	
Pakikipagpalihan (Engagement)	Isagawa	Ang bahaging ito ay nagbibigay ng pagkakataon sa mag-aaral na makisali sa iba't ibang gawain at oportunidad sa pagbuo ng kanilang mga Knowledge Skills, at Attitudes (KSA) upang makahulugang mapag-ugnay-ugnay ang kaniyang mga natutuhan pagkatapos ng mga gawain sa Pagpapaunlad o D. Inilalantad ng bahaging ito sa mag-aaral ang totoong sitwasyon/gawain sa buhay na magpapasidhi ng kaniyang interes upang matugunan ang inaasahan, gawing kasiya-siya ang kaniyang pagganap o lumikha ng isang produkto o gawain upang ganap niyang maunawaan ang mga kasanayan at konsepto.
	Linangin	
	Iangkop	
Paglalapat (Assimilation)	Isaisip	Ang bahaging ito ay maghahatid sa mag-aaral sa proseso ng pagpapakita ng mga idea, interpretasyon, pananaw, o pagpapahalaga upang makalikha ng mga piraso ng impormasyon na magiging bahagi ng kaniyang kaalaman sa pagbibigay ng epektibong repleksiyon, pag-uugnay, o paggamit sa alinmang sitwasyon o konteksto. Hinihikayat ng bahaging ito ang mag-aaral na lumikha ng mga estrukturang konseptuwal na magbibigay sa kaniya ng pagkakataong pagsama-samahin ang mga bago at dating natutuhan.
	Tayahin	

Ang modyul na ito ay nagtataglay ng mga pangunahing impormasyon at gabay sa pag-unawa ng mga Most Essential Learning Competencies (MELCs). Ang higit na pag-aaral ng mga nilalaman, konsepto at mga kasanayan ay maisasakatuparan sa tulong ng K to 12 Learning Materials at iba pang karagdagang kagamitan tulad ng Worktext at Textbook na ipagkakaloob ng mga paaralan at/o mga Sangay ng Kagawaran ng Edukasyon. Magagamit din ang iba pang mga paraan ng paghahatid ng kaalaman tulad ng Radio-based at TV-based Instructions o RBI at TVI.

Pagtukoy sa mga Salitang Pang-uri

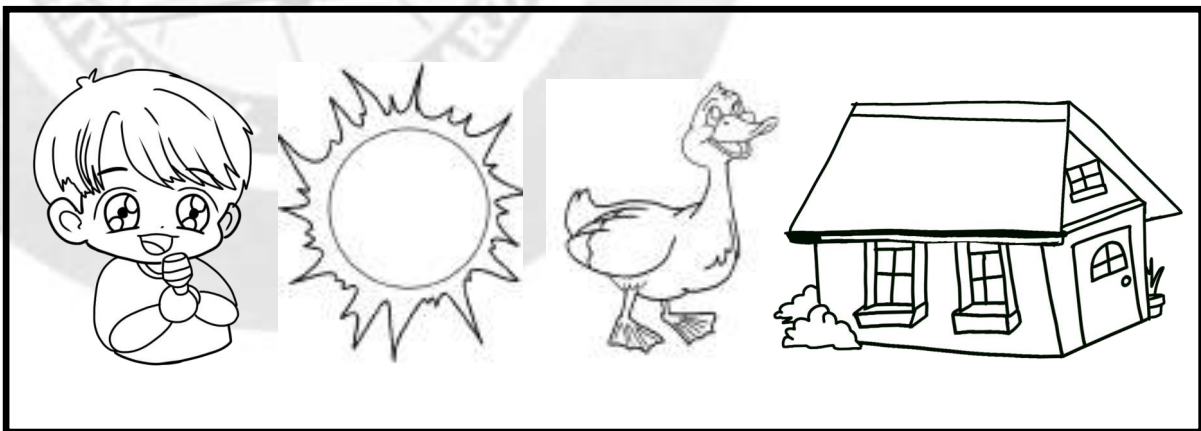
Aralin

I

Natutuhan mo sa nakaraang markahan ang tungkol sa pag-unawa sa damdamin na ipinahahayag ng isang tauhan sa kuwento. Inilarawan mo rin ang iyong pamilya, kaibigan, paaralan, at ang iyong mga naging karanasan.

Ngayon naman ay matututuhan mo ang pagtukoy sa mga salitang pang-uri at pag-uuri sa mga ito ayon sa katangian ng nilalarawan nitong tao, bagay, hayop, pook, o pangyayari.

Pansinin mo ang mga larawan sa ibaba.
Ano ang iyong masasabi sa mga ito?

Pagkatapos ng araling ito, inaasahang mauunawaan mo ang kahulugan ng pang-uri. Matutukoy mo rin ang kategorya ng pang-uri at ang mga halimbawa nito.

Ano ang nakita mo sa larawan sa nakaraang pahina? Ano-ano ang mga salitang ginamit mo sa paglalarawan sa mga ito?

Narito ang ilang halimbawa ng maaari mong isagot sa paglalarawan sa mga ito.

Ang mga salitang **masaya**, **bilog**, **puti**, at **malaki** ay mga salitang naglalarawan sa pangngalang bata, araw, bibe, at bahay.

Pang-uri ang tawag sa mga salitang ito na naglalarawan sa pangngalang tao, bagay, hayop, pook, o pangyayari.

Ngayong alam mo na kung ano ang salitang naglalarawan o pang-uri, subukan mo naman ngayon na tukuyin kung ang mga sumusunod na salita ay nagsasaad ng salitang naglalarawan o pang-uri.

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahing mabuti ang mga sumusunod na salita. Lagyan ng (✓) kung ang salita ay pang-uri at (X) kung hindi. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

_____ 1. malaki

_____ 4. parisukat

_____ 2. kabayo

_____ 5. mahaba

_____ 3. magalang

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Piliin ang mga salitang naglalarawan o pang-uri sa mga salitang nasa loob ng bilog. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

mangga

hinog

dilaw

maasim

puso

malaki

prutas

Mayroon ka bang alaga? Anong hayop ang iyong inaalagaan?

Narito ang isang tula tungkol sa isang alagang kuting. Halina't basahin mo ito. Alamin mo ang mga salitang naglalarawan o pang-uring ginamit sa paglalarawan sa kuting.

Ang Alaga Kong Kuting

May alaga akong kuting,
Ang pangalan niya'y Muning;
Ang kulay ay **puti't itim**,
Kung tumakbo ay matulin.

Makinang ang kanyang mata
Sa dilim ay kitang-kita;
Balahibo ay **maganda**,
Masdan mo siya ay **masigla**.

Pagulungin mo ang bola,
Ito'y lalaruin niya;
Kung magpalakad-lakad ka,
Hahabulin iyong paa.

Sanggunian: <https://www.pinoyedition.com/mga-tula/ang-alaga-kong-kuting/>

Ano ang kulay ng kuting? Ano ang masasabi mo sa kaniyang mga mata? Ilarawan mo nga ang kaniyang balahibo? Ano ang pakiramdam ng pusa?

Ang sagot mo ba ay **puti't itim**, **makinang** at **masigla**? Tama ang sagot mo! Ang mga salitang ito ay pang-uri. Ang puti't itim ay naglalarawan sa kulay ng kuting. Ang makinang ay sa mata. Ang maganda ay sa balahibo. Ang masigla naman ay sa damdamin ng kuting.

Ang pang-uri ay maaaring maglarawan sa hitsura, kulay, laki, bilang, hugis, tekstura, temperatura, lasa, amoy, katangian, o damdamin ng inilalarawan nito.

Narito ang mga halimbawa ng pang-uri ayon sa kategorya nito.

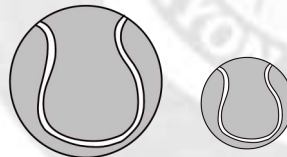
✓ hitsura - maganda, matangos

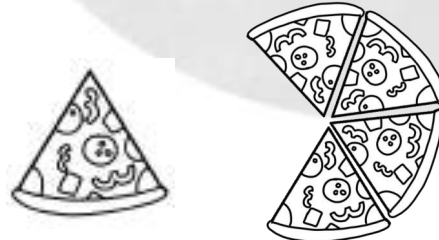
✓ kulay - pula, dilaw

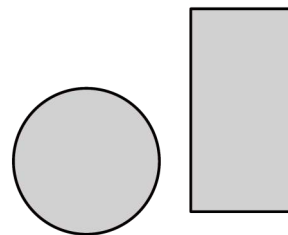
✓ sukat - malaki, maliit

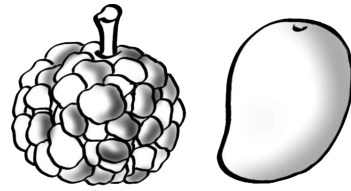
✓ bilang - isa, marami

✓ hugis - bilog, parihaba

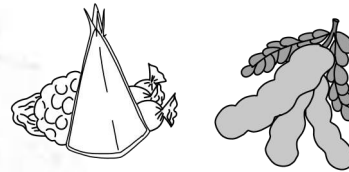
✓ tekstura - magaspang, makinis

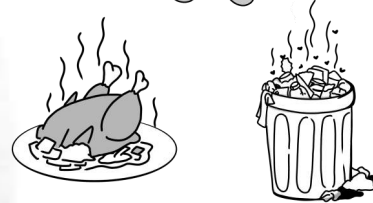
✓ temperatura - mainit, malamig

✓ lasa - matamis, maasim

✓ amoy - mabango, mabaho

✓ katangian - mabait, matalino

✓ damdamin - masaya, malungkot

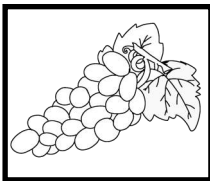
Ngayon ay alam mo na kung ano ang iba't ibang salita na halimbawa ng mga pang-uri ayon sa kategorya nito. Makakaya mo nang kilalanin ang mga pang-uri kung saang kategorya nabibilang ang mga ito.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Tukuyin ang kategorya ng pang-uri na isinasaad sa bawat bilang. Piliin ang angkop na kategorya mula sa mga salitang nasa loob ng kahon. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

- _____ 1. maasim   _____ 4. tatsulok
 _____ 2. berde   _____ 5. munti
 _____ 3. mabaho

amoy	kulay	hugis	lasa	sukat
------	-------	-------	------	-------

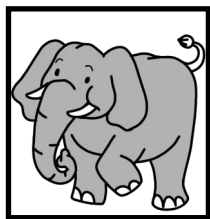
Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Sumulat ng pang-uri upang ilarawan ang nasa larawan. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

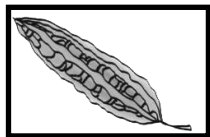
1. kulay - _____ na ubas

2. hugis - _____ na bintana

3. sukat - _____ na elepante

4. lasa - _____ na ampalaya

5. katangian - _____ na lolo

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Tukuyin ang pang-uri sa bawat pangungusap. Piliin ang tamang letra ng sagot. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

1.

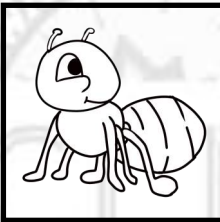

Natutulog sa basahan ang mataba na pusa.

A. basahan
B. mataba

C. natutulog
D. pusa

2.

Ang masipag na langgam ay naghahanap ng pagkain.

A. langgam
B. masipag

C. naghahanap
D. pagkain

3.

Kumain ako ng malamig na sorbetes.

A. ako
B. kumain

C. malamig
D. sorbetes

A

Natutuhan mo sa araling ito ang mga salitang naglalarawan sa mga tao, bagay, hayop, pook, o pangyayari na tinatawag na pa ____ - u ____.

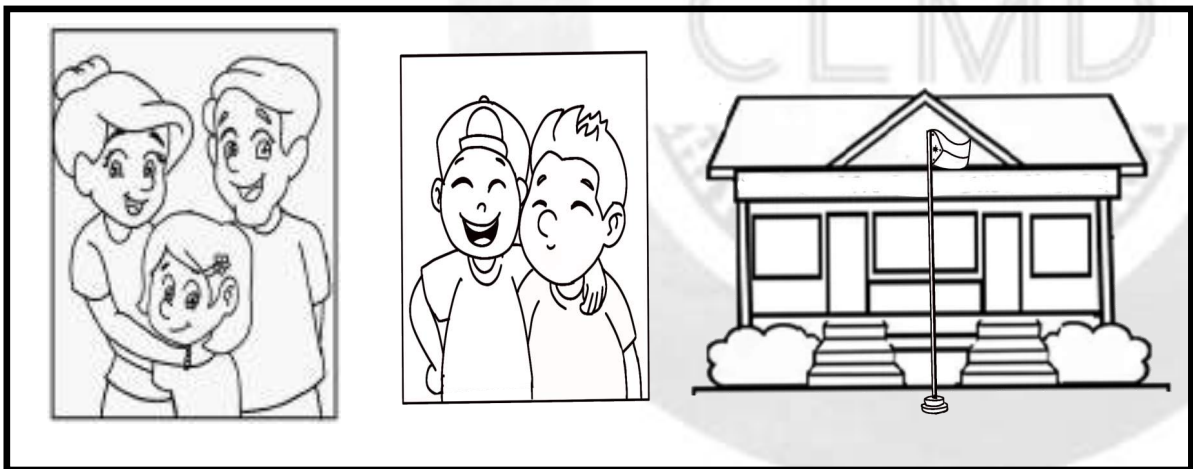

I

Aralin

Natutuhan mo sa nakaraang aralin ang tungkol sa mga salitang naglalarawan o pang-uri. Natutuhan mo na tumutukoy ito sa katangian ng inilalarawan nitong pangngalan.

Ngayon naman ay pag-aaralan mo ang tungkol sa kasingkahulugan at kasalungat ng mga salitang pang-uri. Matututuhan mo rin ang paggamit ng pang-uri sa pangungusap.

Pagkatapos ng araling ito, inaasahang maunawaan mo ang salitang magkasingkahulugan at magkasalungat. Inaasahan ding magagamit mo ang mga salitang ito sa pagbuo ng pangungusap.

D

Alamin mo kung paano matutukoy kung ang pang-uri ay magkasingkahulugan at magkasalungat. Basahin at unawain ang mga pangyayari sa kuwentong “Alamat ng Ampalaya”.

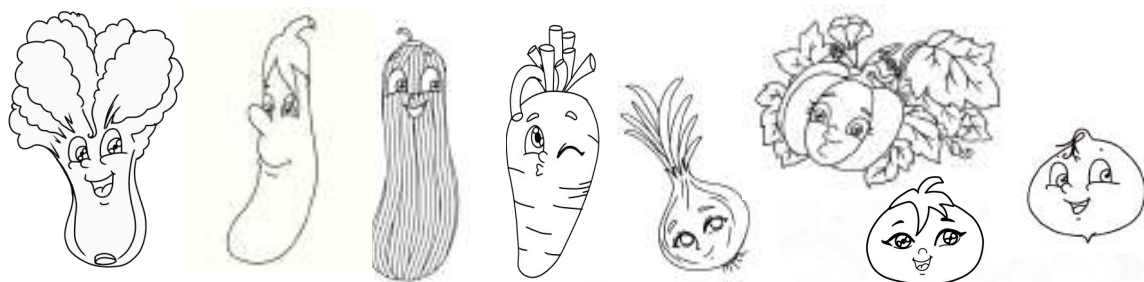
Alamat ng Ampalaya

Noong araw, sa bayan ng Sariwa, naninirahan ang lahat ng uri ng gulay na may kani-kaniyang katangiang taglay.

Si Kalabasa ay may kakaibang *tamis*. Si Kamatis ay may *asim* at *malasutlang* kutis. Si Luya na may *anghang*. Si Labanos ay sobra ang *kaputian*. Si Talong na may *lilang* balat. May *luntiang* pisngi si Mustasa. Si Singkamas ay may kakaibang *lutong* na taglay. May *manipis* na balat si Sibuyas. Si Patola ay may *gaspang* na kaakit-akit.

Subalit may isang gulay na kakaiba ang anyo. Siya si Ampalaya na may *maputlang* kulay at ang kaniyang lasang taglay ay ‘di maipaliwanag.

Araw-araw, walang ginawa si Ampalaya kung hindi ikumpara ang kaniyang itsura at lasa sa kapuwa niya gulay. Dahil dito ay nagbalak siya nang masama sa mga kapuwa gulay.

Nang sumapit ang gabi, kinuha ni Ampalaya ang lahat ng magagandang katangian ng mga gulay at kanyang isinuot.

Tuwang-tuwa si Ampalaya dahil ang dating gulay na hindi pinapansin, ngayon ay pinagkakaguluhan. Ngunit walang lihim na hindi nabubunyag. Nagtipon-tipon ang mga gulay na kaniyang ninakawan.

Napagkasunduan nilang sundan ang gulay na may gandang kakaiba. Laking gulat nila nang makita nilang hinuhubad nito isa-isa ang mga katangian na kanilang taglay. Nanlaki ang kanilang mga mata nang tumambad sa kanila si Ampalaya.

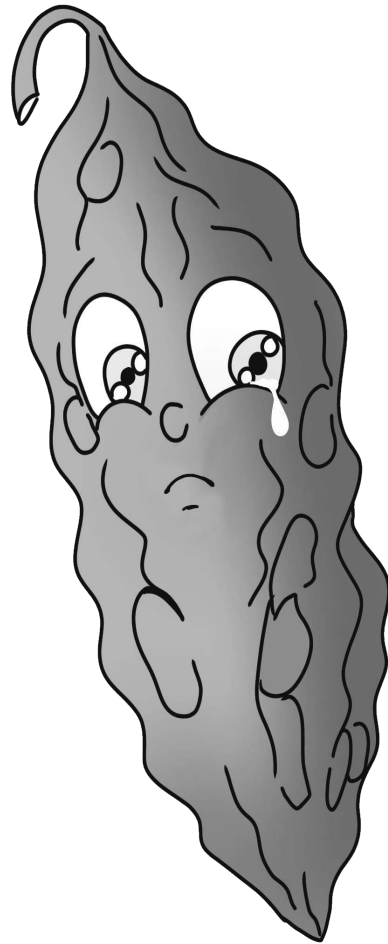
Nagalit ang mga gulay at kanilang iniharap si Ampalaya sa diwata ng lupain. Isinumbong nila ang ginawang pagnanakaw ni Ampalaya. Dahil dito, nagalit ang diwata. Binawi nito ang lahat ng magagandang katangian na kinuha ni Ampalaya sa mga kapuwa niya gulay.

Laking tuwa ni Ampalaya dahil inisip niya na iyon lamang pala ang kabayaran sa ginawa niyang kasalanan. Ngunit makalipas ang ilang sandali ay nag-iba ang kanyang anyo.

Ang balat niya ay kumulubot. Ang *kinis* at *gaspang* na taglay nina Kamatis at Patola ay nag-away sa loob ng kaniyang katawan.

Maging ang mga iba't ibang lasa ng gulay ay naghatid ng hindi magandang panlasa sa kaniya. Naging mapait tuloy ang kaniyang lasa. Ang kaniyang kulay ay naging *madilim na luntian*.

Ngayon, kahit *masustansiyang* gulay si Ampalaya, marami ang hindi nagkakagusto sa kaniya dahil sa *pait* na kaniyang lasa.

Sanggunian: <https://pinoycollection.com/alamat-halimbawa/#Alamat-ng-Ampalaya>

Basahin mo naman ngayon ang mga pang-uring matatagpuan sa “Alamat ng Ampalaya”.

Hanay A
malasutla—makinis

Hanay B
matamis—maasim

Ang mga salitang naglalarawan sa **Hanay A** ay magkapareho ng kahulugan. Tinatawag ito na **magkasingkahulugan**. Ang mga salita naman sa **Hanay B** ay mga salitang magkaiba ang kahulugan o tinatawag na **magkasalungat**.

Ngayon, alam mo na ang ibig sabihin ng magkasingkahulugan at magkasalungat. Makakaya mo nang tukuyin kung ang pares ng salita ay magkasingkahulugan o magkasalungat.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Lagyan ng **K** kung ang pares ng salita ay *magkasingkahulugan*. Lagyan naman ng **S** naman kung *magkasalungat*. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

_____ 1. luntian—berde

_____ 2. manipis—makapal

_____ 3. bago — sariwa

_____ 4. mapait—malasa

_____ 5. maputi—madilim

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Tukuyin ang kasingkahulugan ng mga sumusunod na pang-uring may salungguhit sa bawat pangungusap. Isulat ang letra ng sagot sa sagutang papel.

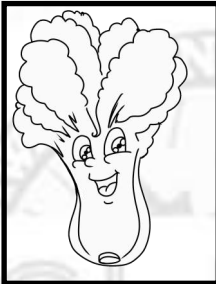
1.

Hinahangaan ng lahat ang malasutlang kutis ni Kamatis.

- A. magaspang   B. makinis
C. maputla

2.

Luntian ang pisngi ni Mustasa.

- A. Asul   B. Berde
C. Pula

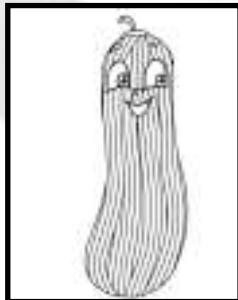
3.

Kulubot ang balat ni Ampalaya.

- A. Makinis   B. Magaspang
C. Kuluntoy

4.

Magaspang ang balat ni patola.

- A. Kulubot   B. Maligasgas
C. Malasutla

5.

Si Talong ay may kulay lilang balat.

- A. asul   B. berde   C. ube

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Tukuyin ang kasalungat ng mga sumusunod na pang-uring may salungguhit sa bawat pangungusap. Isulat ang letra ng sagot sa sagutang papel.

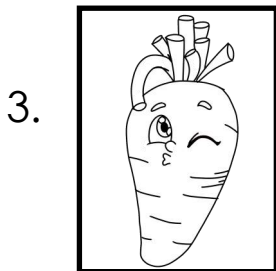
Si Kalabasa ay matamis.

- A. maasim   C. malinamnam
B. malasa

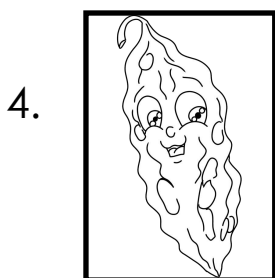
Manipis ang balat ni Sibuyas.

- A. Makapal   B. Maliit   C. Payat

Maputi ang kulay ni Labanos.

- A. Madilaw   B. Maitim   C. Mapula

Si Ampalaya ay mapait.

- A. mapakla   C. matabang
B. masarap

Si Singkamas ay malutong.

- A. kunat   B. gaspang   C. sariwa

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Piliin ang angkop na pang-uri sa bawat pangungusap na naglalarawan sa pamilya. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

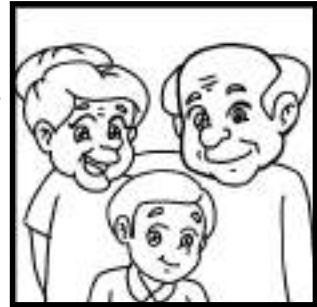
1. Kami ay may _____ pamilya.

- A. maliit na   B. kaunting   C. malaking

2. Mayroon akong _____ na lolo at lola.

- A. mabait   B. masungit   C. matapang

3. Si Nanay at Tatay ay _____ sa akin.

- A. maalaga   B. pabaya   C. tamad

4. _____ akong kalaro sina Ate at Kuya.

- A. Masaya   B. Malungkot   C. Naiinis

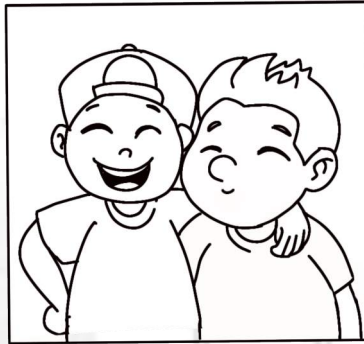

Mayroon ka bang malapit na kaibigan? Sino ang iyong malapit na kabigan?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Sumulat ng limang salita na maglalarawan sa iyong kaibigan. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

Ang Aking Kaibigan

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

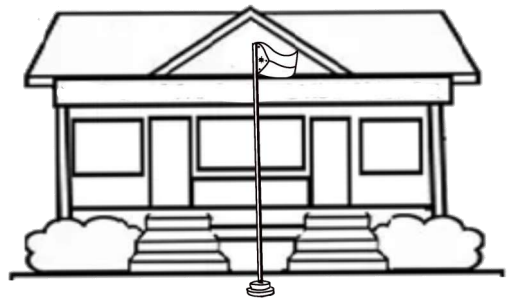

Naaalala mo ba ang iyong paaralan? Paano mo ito mailalarawan?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 6: Sumulat ng tatlong pangungusap na may paglalarawan sa iyong paaralan.

Ang Aking Paaralan

1. _____
_____.
2. _____
_____.
3. _____.

A

Natutuhan mo sa araling ito ang mga salitang naglalarawan o tinatawag na **pang-uri**. Ang mga salitang pang-uri ay maaaring may kasingkahulugan at kasalungat.

Masasabi natin na mag k _ sing _ ahu _ ugan ang pares ng salitang naglalarawan kung ito ay nagbibigay ng magkaparehong kahulugan.

masaya-maligaya

malaki-maliit

Magk_sa_unga_ naman ang pares ng salitang naglalarawan na may magkaibang kahulugan.

Paggamit ng mga Tambalang Salita

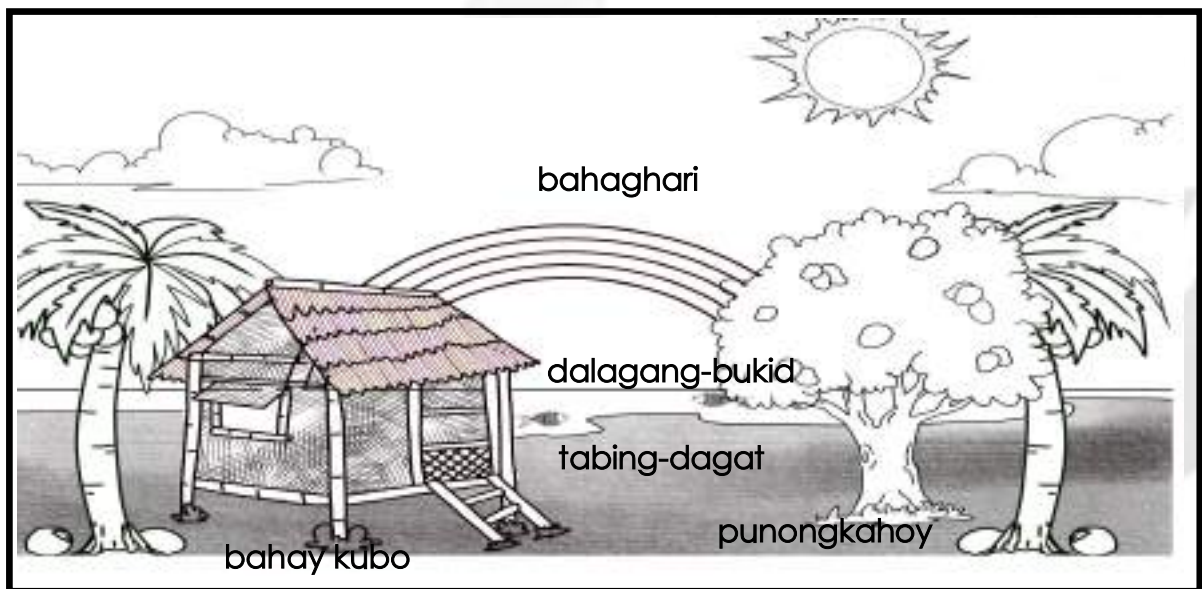
WEEKS
5-6

I

Aralin

Natutuhan mo sa nakaraang aralin ang tungkol sa sa magkasingkahulugan at magkasalungat na mga salitang naglalarawan. Ginamit mo rin ang mga salitang ito upang makabuo ng pangungusap.

Ngayon naman ay pag-aaralan mo ang pagbibigay kahulugan sa tambalang salita. Gagamitin mo rin ang tambalang salita sa pangungusap.

Pagkatapos ng araling ito, inaasahang makatutukoy ka ng mga tambalang salita. Malalaman mo rin ang kahulugan ng mga ito. Magagamit mo rin ang mga ito sa pangungusap.

D

Ano ang mga nabasa mong salita sa unang pahina? Ano ang dalawang salita na pinagsama upang mabuo ang isang salita? Ano kaya ang tawag sa mga salitang ito?

Narito ang mga salitang mababasa sa unang pahina. Muli mong basahin ang mga ito.

bahag + hari = bahaghari

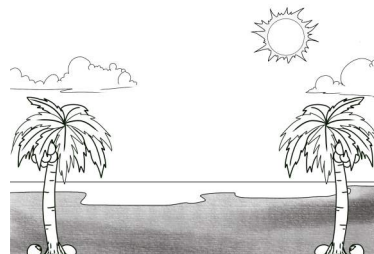
bahay + kubo = bahay kubo

punong + kahoy = punongkahoy

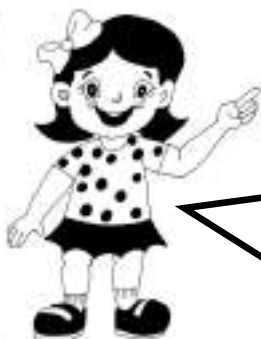
tabing + dagat = tabing-dagat

dalaga + bukid = dalagang-bukid

Nabasa mo sa mga halimbawa ang dalawang salita na pinagsama upang makabuo ng bagong salita. Nakabuo rin ito ng bagong kahulugan. Ang mga ito ay tinatawag na **tambalang salita**.

May mga tambalang salita na nananatili ang kahulugan ng pinagtambal na salita tulad ng:

punongkahoy—halaman o puno na may sanga at dahon

bahay kubo—uri ng bahay na yari sa pawid, sawali, at kawayan

tabing-dagat— baybayin o lugar sa tabi ng dagat

May mga tambalang salita naman na naiiba ang sariling kahulugan ng pinagtambal na salita tulad ng:

bahaghari— arko na may sari-saring kulay at likha ng pagtama ng sikat ng araw sa hamog

dalagang-bukid—isang uri ng isdang mamula-mula ang kulay

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Lagyan ng tsek (✓) kung ang salita ay tambalang salita. Lagyan naman ng ekis (X) kung ito ay hindi tambalang salita. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

_____ 1. kapitbahay

_____ 4. balat-sibuyas

_____ 2. balikbayan

_____ 5. asignatura

_____ 3. libro

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Piliin sa kahon ang kahulugan ng tambalang salita. Isulat ang letra ng tamang sagot sa sagutang papel.

_____ 1. punong-abala

_____ 2. salungguhit

_____ 3. balik-tanaw

_____ 4. gawang-kamay

_____ 5. tubig-ulan

- A. tuwid na linya na nasa ilalim ng salita
  - B. pag-alala sa mga pangyayari sa nakaraan
  - C. taong namamahala sa pagtitipon o gawain
  - D. tubig na sinasahod mula sa mga patak ng ulan
  - E. yari sa kamay at hindi gamit ang makina

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Tukuyin ang angkop na tambalang salita sa pangungusap. Piliin ang sagot mula sa kahon. Isulat ang letra ng sagot sa iyong kuwaderno.

1. _____ ng ina ang kanyang anak na magtatapos na sa kolehiyo at may karangalan sa paaralan.
2. Si Mila ay _____ sa kanyang klase dahil sa kasipagan nito sa pag-aaral.
3. _____ man sa buhay ang pamilya ni Mia ay naitaguyod pa rin ang pag-aaral niya.
4. “Masusuklian ko _____ ang mga pagsusumikap ng aking mga magulang,” ang sabi ni Mila sa sarili.
5. _____ na ni Mila ang lahat ng kanyang pangarap.

A. abot-kamay

C. kapus-palad

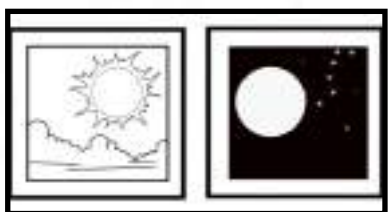
B. bukambibig

D. bukod-tangi

E. balang-araw

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Pagtambalin ang dalawang larawan upang makabuo ng tambalang salita. Bumuo ng pangungusap gamit ang tambalang salitang nabuo. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

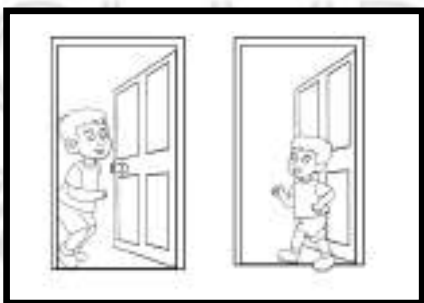
1.

ar_____ + ga_____ = _____

2.

lab_____ + pas_____ = _____

3.

pus_____ + mam_____ = _____

Natutuhan mo sa araling ito na ang dalawang salitang pinagsama ay makabubuo ng bagong salita. Ang mga salitang pinagsama ay tinatawag na:

t _ _ b _ l _ ng   s _ l _ ta

Pagsulat ng Parirala at Pangungusap

Aralin

I

Natutuhan mo sa nakaraang aralin ang tungkol sa tambalang salita. Nalaman mo na ang pagsasama ng dalawang salita ay makabubuo ng panibagong salita.

Ngayon naman ay pag-aaralan mo ang tungkol sa parirala at pangungusap. Makapagsusulat ka rin ng parirala at pangungusap.

Basahin natin sa ibaba ang mga lipon ng mga salita.

Hanay A

- anim na taon na
- nag-aaral nang mabuti
- sina Nanay at Tatay

Hanay B

- Ako ay nasa Unang Baitang.
- Pilipinas ang bansa ko.
- Nag-aaral kami sa bahay.

Pagkatapos ng araling ito, inaasahang mauunawaan mo ang kahulugan ng parirala at pangungusap, makilala ang bahagi ng parirala at pangungusap, at matukoy ang mga halimbawa ng parirala at pangungusap.

D

Alin sa mga lipon o grupo ng mga salita ang iyong nauunawaan, ang Hanay A o B? Ano-ano ang pagkakaiba ng lipon ng mga salitang ito? Ano ang tawag sa lipon ng salitang may buong diwa?

May lipon ng mga salita na nagsasabi ng buong diwa. Tinatawag itong mga **pangungusap**. Nagsisimula ang unang salita nito sa malaking letra at nagtatapos sa isang bantas.

← malaking letra
Ako ay nasa Unang Baitang. ← bantas (tuldok)

Ang mga sumusunod ay mga pangungusap:

1. Ako ay nasa Unang Baitang.
2. Pilipinas ang bansa ko.
3. Nag-aaral kami sa bahay.

May mga lipon naman ng mga salita na hindi buo ang diwa. Tinatawag ang mga ito na **parirala**.

Ang mga sumusunod ay mga parirala:

1. anim na taon na
2. nag-aaral nang mabuti
3. sina Nanay at Tatay

Ang parirala ay kulang ng:

1. gumagawa ng kilos o pinag-uusapan
2. kilos o aksiyon

Ngayong alam mo na ang pagkakaiba ng pangungusap sa parirala, maaari mo nang matukoy kung ang lipon ng mga salita ay pangungusap o parirala.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Tukuyin kung ang mga lipon ng mga salita ay parirala o pangungusap. Isulat ang **PA** kung parirala at **PS** kung pangungusap.

- _____ 1. isang araw
- _____ 2. Nagpunta si Nanay sa palengke.
- _____ 3. dala ang basket
- _____ 4. Namili ang Nanay ng prutas at gulay.
- _____ 5. Masaya kami sa pag-uwi ni Nanay.

Kailan masasabing buo ang diwa ng pangungusap?

Masasabing buo ang diwa ng pangungusap kung ito ay mayroong **simuno** at **panaguri**.

Ang **simuno** ay tumutukoy sa *pinag-uusapan sa pangungusap*. Maaari itong ngalan ng tao, pook, pangyayari, hayop, at iba pa.

Halimbawa:

Si Lita ay nag-aaral nang mabuti.
(simuno)

Kung ang simuno ang pinag-uusapan sa pangungusap, ano naman ang panaguri?

Ang **panaguri** ay bahagi ng pangungusap na *nagsasabi tungkol sa simuno* o sa paksa ng pangungusap.

Halimbawa:

Si Lita ay nag-aaral nang mabuti.
(panag-uri)

Maaari mo na bang makilala ang simuno at panaguri sa pangungusap? Kung gayon ay gawin natin ang susunod na gawain.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Isulat ang **S** kung ang nakasalungguhit na salita ay simuno at **P** naman kung ang nakasalungguhit ay panaguri.

_____ 1. Magalang ang bata.

_____ 2. Laging masaya si Bert.

_____ 3. Sumikat na ang araw.

_____ 4. Si Ed ay masipag mag-aral.

_____ 5. Mahusay gumuhit si Nena.

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Pagtambalin ang Hanay A at Hanay B upang makabuo ng pangungusap. Isulat ang letra ng sagot sa sagutang papel.

Hanay A

_____ 1. Magkaibigan

_____ 2. Matindi

_____ 3. Malakas

_____ 4. Hinubad ng mama

_____ 5. Natalo sa hamon

Hanay B

A. ang ihip ng hangin.

B. ang araw at buwan.

C. ang hambog na hangin.

D. ang sikat ng araw.

E. ang kaniyang jacket.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Punan ng wastong salita ang bawat patlang upang mabuo ang diwa ng pangungusap.

1. Ang pangalan ko ay _____.

2. Ako ay nasa _____.

3. _____ ang nagtuturo sa akin.

4. Mahusay ako _____.

5. Kalaro ko palagi _____.

A

Natutuhan mo sa araling ito ang pagkakaiba ng mga lipon ng mga salita.

matabang pusa

Ang lipon ng mga salita na hindi buo ang diwa ay tinatawag na pa__ra__.

May alaga akong matabang pusa.

Ang lipon ng mga salita naman na may buong diwa ay tinatawag na pan__ngu__ap.

Masasabing buo ang diwa ng pangungusap kung ito ay may paksa o tinatawag na si__un__ at ang lipon naman ng salita na nagsasabi tungkol sa paksa ay pa__a__u__i.

Susi sa Pagwawasto

Weeks 1-2

1. B 2. B 3. C	1. Lila/ube 2. pansukat 3. malaki 4. mapalit 5. matanda	1. lasa 2. kulay 3. amoy 4. hugis 5. laki	1. hinog 2. dilaw 3. masim 4. puso 5. malaki	1. / 2. X 3. / 4. / 5. /
Gawain sa Pagkatuto 5	Gawain sa Pagkatuto 4	Gawain sa Pagkatuto 3	Gawain sa Pagkatuto 2	Gawain sa Pagkatuto 1

Weeks 3-4

1. C 2. A 3. A 4. A	1. A 2. A 3. B 4. B 5. A	1. B 2. B 3. C 4. B 5. C	1. K 2. S 3. K 4. S 5. S
Gawain sa Pagkatuto 4	Gawain sa Pagkatuto 3	Gawain sa Pagkatuto 2	Gawain sa Pagkatuto 1

Weeks 5-6

1. araw-gabi 2. Labas-pasok 3. Pusing-mamon	1. B 2. D 3. C 4. E 5. A	1. C 2. A 3. B 4. E 5. D	1. / 2. / 3. X 4. / 5. X
Gawain sa Pagkatuto 4	Gawain sa Pagkatuto 3	Gawain sa Pagkatuto 2	Gawain sa Pagkatuto 1

Susi sa Pagwawasto

Weeks 7-8

<div>Gawain sa Pagkatuto 1</div> <div>1. PA 2. PS 3. PA 4. PS 5. PS</div>	<div>Gawain sa Pagkatuto 2</div> <div>1. S 2. P 3. S 4. S 5. P</div>	<div>Gawain sa Pagkatuto 3</div> <div>1. B 2. D 3. A 4. E 5. C</div>	<div>Gawain sa Pagkatuto 4</div> <div>Maaring magkaiba ang sagot</div>
---	--	--	--

Personal na Pagtatása sa Lebel ng Performans para sa Mag-aaral

Pumili ng isa sa mga simbolo sa ibaba na kakatawan sa iyong naging karanasan sa pagsasagawa ng mga gawain. Ilagay ito sa Hanay ng LP o Lebel ng Performans. Basahin ang deskripsiyon bilang gabay sa iyong pagpili.

- ★ -Nagawa ko nang mahusay. Hindi ako nahirapan sa pagsagawa nito. Higit na nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.
- ✓ -Nagawa ko nang maayos. Nahirapan ako nang bahagya sa pagsasagawa nito. Nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.
- ? -Hindi ko nagawa o nahirapan ako nang labis sa pagsasagawa nito. Hindi ko naunawaan ang hinihingi sa gawain. Kailangan ko pa ng paglilinaw o dagdag kaalaman upang magawa ko ito nang maayos o mahusay.

Gawain sa Pagkatuto

Week 1	LP	Week 2	LP	Week 3	LP	Week 4	LP
Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8	
Week 5	LP	Week 6	LP	Week 7	LP	Week 8	LP
Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8	

Paalala: Magkaparehong sagot ang ilalagay sa LP o Lebel ng Performans sa mga gawaing nakatakda ng higit sa isang linggo o week. Halimbawa: Ang aralin ay para sa Weeks 1-2, ilalagyan ang hanay ng Week 1 at Week 2 ng magkaparehong ★, ✓, ?.

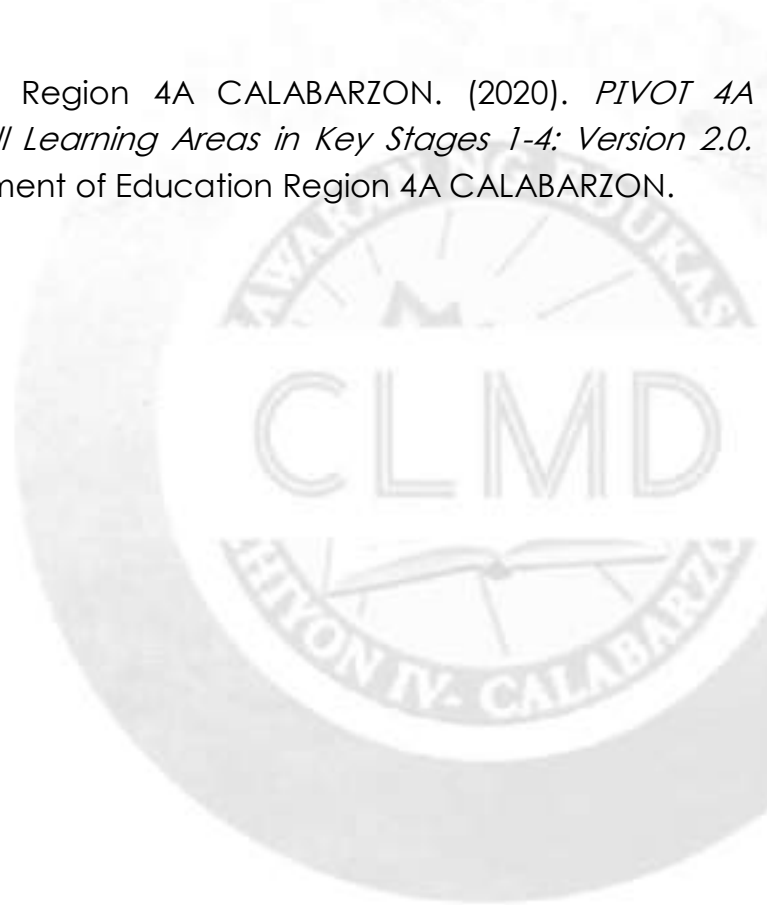

Sanggunian

Department of Education. (2020). *K to 12 Most Essential Learning Competencies with Corresponding CG Codes*. Pasig City: Department of Education Curriculum and Instruction Strand.

Department of Education Region 4A CALABARZON. (2020). *PIVOT 4A Budget of Work in all Learning Areas in Key Stages 1-4: Version 2.0*. Cainta, Rizal: Department of Education Region 4A CALABARZON.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education Region 4A CALABARZON

Office Address: Gate 2, Karangalan Village, Cainta, Rizal

Landline: 02-8682-5773, locals 420/421

Email Address: lrmd.calabarzon@deped.gov.ph

